80 Կամավորական ջոկատները համապատասխանեցնել իրենց հրամանատարների, գործունեության հետ կապված վայրերի ու տարեթվերի հետ: Պատասխանները լրացնել առաջին խմբում առաջարկված հերթականության համաձայն:

N	Ջոկատի համարը	N	Հրամանատարը	N	Վայրը	N	Տարեթիվը
1	Երկրորդ	1	Քեռի	1	Խիզան	1	1916 թ. մարտի 11
2	Չորրորդ	2	Դրո	2	Խնուս	2	1916 թ. մայիսի 15
3	Երրորդ	3	Անդրանիկ	3	Ռևանդուզ	3	1916 թ. փետրվարի 7
4	Առաջին	4	Համազասպ	4	Բիթլիս	4	1916 թ. հունվարի 13

1)

1	1	4	2
2	2	1	1
3	4	3	4
4	3	2	3

2)

1	2	2	4
2	1	3	2
3	4	1	1
4	3	4	3

3)

1	4	2	3
2	3	4	2
3	1	3	1
4	2	1	4

4)

1	2	1	4
2	1	3	1
3	4	2	2
4	3	4	3

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2012

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 6

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Առաջադրանքները կատարելիս յուրաքանչյուրում պետք է ընտրել այն տարբերակը, որը Ձեր կարծիքով ճիշտ պատասխանն է, և պատասխանների ձևաթղթի համապատասխան մասում կատարել նշում:

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով Դուք կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը Դուք ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ե՞րբ են Արգիշտի I-ի զորքերը գրավել Կեխունի գավառը:

1) Ք.ա. 781 թ.
2) Ք.ա. 784 թ.
3) Ք.ա. 783 թ.
4) Ք.ա. 782 թ.

2 Ե՞րբ են հայոց սպարապետ Մուշեղ Մամիկոնյանի զորքերը Գանձակի մոտ ջախջախել պարսից Շապուհ արքայի ուժերին:

1) 373 թ.
2) 371 թ.
3) 372 թ.
4) 370 թ.

3 Ե՞րբ է տեղի ունեցել Սսի եկեղեցական ժողովը, որն ընդունել է հասարակության ամուսնա-ընտանեկան և բարոյական կյանքը կարգավորող կանոններ:

1) 1317 թ.
2) 1307 թ.
3) 1361 թ.
4) 1243 թ.

4 Ե՞րբ են Արցախի ազատագրական ուժերը թուրքական բանակների դեմ համատեղ պայքարի մասին պայմանագիր կնքել Գանձակի մահմեդականների հետ:

1) 1726 թ.
2) 1725 թ.
3) 1723 թ.
4) 1724 թ.

5 Ե՞րբ է հիմնվել Երևանի նահանգը:

1) 1849 թ.
2) 1840 թ. ապրիլի 10-ին
3) 1836 թ. մարտի 11-ին
4) 1839 թ.

6 Ե՞րբ էր երիտթուրքերի «Միություն և առաջադիմություն» կուսակցությունը հաստատել արևմտահայերի ոչնչացման քաղաքական ուղեգիծը:

1) 1894-1896 թթ.
2) 1909 թ. ապրիլին
3) 1915 թ. ապրիլի 15-ին
4) 1910-1911 թթ.

78 Նշված պայմաններից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են արտացոլում Անդրդաշնության և ԽՍՀՄ կազմավորման գործընթացը:

ա) Խորհրդային Հայաստանի ղեկավարությունը Անդրդաշնության ստեղծումը համարում էր երկիրն ու ժողովրդին արտաքին վտանգներից պաշտպանելու միջոց:
բ) Խորհրդային բոլոր հանրապետությունների կոմկուսները հավանության արժանացրին «ստալինյան ինքնավարացման ծրագիրը»:
գ) ԱԽՍՀԴՄ-ն (դաշնային միությունը) ԱԽԴՀ-ի (հանրապետության) վերածումով ազգությունների իրավունքներն ընդլայնվեցին:
դ) Ի. Ստալինի նախագծի համաձայն՝ Անդրկովկասի խորհրդային երեք հանրապետությունները, Բելոռուսը և Ուկրաինան մտնելու էին ՌՍԴԽՀ-ի կազմի մեջ՝ ինքնավար հանրապետությունների կարգավիճակով:
ե) Ադրբեջանի կոմկուսը դեմ էր խորհրդային հանրապետությունների միավորմանը և Անդրդաշնության ստեղծմանը:
զ) Վ. Լենինն առաջարկում էր հանրապետությունները միավորել՝ պահպանելով նրանց ինքնիշխանությունը և միությունից դուրս գալու իրավունքը:
է) ԽՍՀՄ-ը գոյատևեց շուրջ 70 տարի և դարձավ իրական դաշնային, ժողովրդավարական միություն:

1) ա, բ, զ
2) ա, դ, զ
3) գ, դ, է
4) բ, գ, ե

79 Հեթանոսական դիցարանի աստվածներին համապատասխանեցնել նրանց բնորոշ պաշտամունքի և դրանց գլխավոր կենտրոնների հետ: Պատասխանները լրացնել առաջին խմբում առաջարկված հերթականության համաձայն:

N	Աստվածները	N	Ինչի աստվածն է	N	Պաշտամունքի գլխավոր կենտրոնը
1	Տիր	1	Ընտանեկան հովանավոր	1	Դերջան գավառի Բագառիճ ավան
2	Անահիտ	2	Երկնային լույսի, սիրո և գեղեցկության	2	Տարոնի Աշտիշատ ավան
3	Արեգ-Միհր	3	Արևի, լույսի, կրակի և արդարության	3	Արտաշատի մոտ՝ Երազամույն վայր
4	Նանե	4	Մայրության, պտղաբերության, արգասավորության	4	Եկեղյաց գավառի Թիլ ավան
		5	Դպրության, գրի ու գրականության, արվեստի և գիտության հովանավոր	5	Եկեղյաց գավառի Երիզա ավան

1)

1	5	3
2	4	5
3	3	1
4	1	4

2)

1	3	1
2	1	5
3	5	3
4	4	2

3)

1	3	1
2	2	4
3	5	2
4	1	3

4)

1	5	3
2	4	2
3	3	1
4	2	4

76 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) Թուրքմենչայի պայմանագիրը:
բ) Շամքորի ճակատամարտը:
գ) Ի. Պասկևիչի զորքերի կողմից Ախալցխայի գրավումը:
դ) Հայկական մարզի կազմավորումը:
ե) Շուշիի ռուսական կայազորի և 1500 հայ աշխարհազորայինների ավելի քան մեկուկես ամսյա հերոսական դիմադրությունը պարսիկներին:
զ) Ախուրյանի ափին՝ Փոքր Ղարաքիլիսա գյուղի մոտ ռուսական զորքերի տարած հաղթանակը Յուսուֆ փաշայի զորախմբի նկատմամբ:
է) Թիֆլիսում, Ղարաբաղում և այլ վայրերում հայկական կամավորական գումարտակների կազմավորումը:
ը) Ի. Գուդովիչի զորքերի կողմից Ախալքալաքի բերդի պաշարումը:
թ) Օշականի ճակատամարտը:
ժ) Բայազետի պաշտպանությունը Պոպովի և Պանյուտինի գլխավորությամբ:

1) զ, ը, ե, է, բ, թ, ա, գ, դ, ժ
2) ը, զ, ե, թ, բ, է, դ, ա, ժ, գ
3) զ, ը, բ, ե, է, ժ, թ, ա, գ, դ
4) ը, զ, ե, բ, է, թ, ա, դ, գ, ժ

77 Բերված կետերից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են բնութագրում հայկական մելիքությունները:

ա) Մելիքները որևէ մասնակցություն չէին ունենում հոգևոր գործերին:
բ) Մելիքների հողային ընդարձակ տիրույթներից ստացված եկամտի զգալի մասը մուծվում էր շահական գանձարան:
գ) Դատավարության համար մելիքներն առաջնորդվում էին հատուկ օրենսգրքերով:
դ) Մելիքները պարտավոր էին շահական գանձարան մուծել տարեկան հարկի այն քանակը, որը որոշված էր արքունիքի կողմից:
ե) Մելիքները պարտավոր էին պատերազմի ժամանակ իրենց զորքերով ներկայանալ շահին:
զ) Մահացած մելիքի փոխարեն շահն իր հայեցողությամբ նշանակում էր նոր մելիք:
է) Մելիքների զորքի հրամանատարներ նշանակվում էին մելիքական տոհմի կրտսեր ներկայացուցիչները, որոնք կոչվում էին բեկ, հարյուրապետ և հազարապետ:

1) դ, ե, է
2) բ, գ, զ
3) ա, բ, ե
4) դ, զ, է

7 Ե՞րբ է արցախահայության 9-րդ համագումարը երկրամասը հռչակել Հայաստանի Հանրապետության անբաժանելի մաս:

1) 1988 թ. փետրվարի 20-ին
2) 1989 թ. դեկտեմբերի 1-ին
3) 1921 թ. հուլիսի 4-ին
4) 1920 թ. ապրիլի 25-ին

8 Ե՞րբ է ստեղծվել ՀՀ Գերագույն խորհրդի սահմանադրական հանձնաժողովը:

1) 1990 թ. օգոստոսի 4-ին
2) 1990 թ. դեկտեմբերին
3) 1990 թ. նոյեմբերի 15-ին
4) 1990 թ. օգոստոսի 23-ին

9 Որտեղի՞ց է սկիզբ առնում Արևմտյան Տիգրիսը:

1) Խաչափայտի լեռներից
2) Սրմանց լեռներից
3) Ծովք լճից
4) Ծաղկավետ լեռներից

10 Որտե՞ղ է Տրդատ Մեծը դիմավորել Սուրբ Գրիգորին:

1) Բագարանում
2) Աշտիշատում
3) Բագավանում
4) Մաժակում

11 Ներքոհիշյալ գործիչներից ո՞վ է ապրել հելլենիզի ժամանակաշրջանում:

1) Հայոց արքա Տիգրան Երվանդյանը
2) Սպարապետ Գիսակ Դիմաքսյանը
3) Հայաստանի արևմտյան մասի կառավարիչ Տիրիբազը
4) Ծագումով հայ զորավար Դադարշիշը

12 Ո՞ր եկեղեցական ժողովն է անդրադարձել հայկական օրացույցի խնդրին:

1) Ներսես Ա-ի գումարած Աշտիշատի
2) Հովսեփ Ա Վայոցձորցու գումարած Շահապիվանի
3) Բաբկեն Ա-ի գումարած Դվինի
4) Ներսես Բ Բագրևանդցու գումարած Դվինի

13 Ո՞վ է 1829 թ. հունիսի 27-ին Էրզրումում դիմավորել ռուսական զորքերին:

1) Վանահայր Հովնանը
2) Ներսես Աշտարակեցին
3) Կարապետ արքեպիսկոպոսը
4) Դավիթ եպիսկոպոսը

14 Ո՞վ **չի** մասնակցել Զեյթունի 1895-1896 թթ. ապստամբությանը:

1) Կարապետ Թուր-Սարգսյանը
2) Կարապետ Բասիլոսյանը
3) Նազարեթ Չավուշը
4) Մկրտիչ Յաղուբյանը

15 Ո՞վ է Ախալցխայի 1918 թ. ինքնապաշտպանության ղեկավարը:

1) Խաչատուր Ամիրյանը
2) Վասիլ Բեհբութովը
3) Արմենակ Եկարյանը
4) Զորի Զորյանը

16 1999 թ. մայիսի 30-ի խորհրդարանական ընտրությունների նախընտրական շրջանում քաղաքական ի՞նչ դաշինք ձևավորվեց:

1) «Հայ Ազգային կոնգրես»
2) «Հանրապետություն»
3) «Միասնություն»
4) «Ժառանգություն»

17 Ի՞նչ անուն էին կրում մոնղոլական զորաջոկատների հրամանատարները:

1) բեկ
2) խան
3) նոյոն
4) ամիրա

18 Ինչպե՞ս էին կոչվում քրդական այն ջոկատները, որոնց կազմում հանդես էին գալիս 1880-ական թթ. կեսերին օսմանյան տիրապետության դեմ պայքարում իրենց քրդեր ներկայացնող հայ մարտիկները:

1) չերքեզներ
2) համիդիե
3) ֆիդայիներ
4) չելլոներ

19 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) Վանի թագավորության սահմանների հասնելը Միջերկրական ծովի արևելյան ավազան:
բ) Արգիշտի Ի-ի հասնելը Հյուսիսային ծովակի ավազան:
գ) Զագրոսյան լեռներով Արգիշտի Ի-ի զորքերի հասնելը մինչև Պարսուա և Բաբելոնի երկիր:
դ) Արդինի-Մուսասիր երկրի միացվելը Վանի թագավորությանը:

1) գ, բ, դ, ա
2) դ, ա, գ, բ
3) դ, գ, բ, ա
4) գ, բ, ա, դ

74 Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են բացատրում զանգվածային հայրենադարձության վերաբերյալ դաշնակցություն կուսակցության ունեցած մտահոգություններն ու տագնապները:
Ներգաղթի հետևանքով…

ա) թուլացած սփյուռքահայ գաղթօջախներն ի վիճակի չէին լինի հետապնդել Հայ դատի՝ հայության համար կենսական խնդիրը:
բ) ԽՍՀՄ-ն այլևս հանդես չէր գա Թուրքիայից հայկական հողերի վերադարձման պահանջով:
գ) Խորհրդային Հայաստանում կաճեր հայ բնակչության թիվը, և կթուլանային դաշնակցության դիրքերը:
դ) հայրենադարձները կարող էին ենթարկվել վերսկսված ստալինյան բռնություններին:
ե) կվնասվեին խոշոր և կայացած գաղթօջախները:
զ) ՀԽՍՀ-ն կդառնար Հայ դատի և պահանջատիրության միակ արծարծողը:

1) ա, բ, զ
2) ա, գ, զ
3) ա, դ, ե
4) բ, դ, ե

75 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) Վարդան Մամիկոնյանի զորագնդի հաղթական երթը դեպի Ճորա պահակ:
բ) Վահան Մամիկոնյանի զորքի ժամանումը Ծաղկոտն գավառի Վարշակի Ջերմուկների հանգստավայր:
գ) Ներսեհապատի ճակատամարտը:
դ) Կարնո գավառի Արծաթի գյուղի մոտ պարսից զորագնդի նկատմամբ հայերի տարած հաղթանակը:
ե) Պարսկաստանում գերության մեջ գտնվող հայ նախարարների վերադարձը հայրենիք Պերոզի գահակալության շրջանում:
զ) Խաղխաղի ճակատամարտը:
է) Վահանանց պատերազմի ժամանակ Դիմաքսյան և Սահառունի նախարարների զոհվելը:
ը) Հազկերտ II արքայի պահանջով հայ նախարարների ժամանումը Տիզբոն:
թ) Ճարմանայի ճակատամարտը:
ժ) Արևելյան Հայաստանում Սահակ Բագրատունի ասպետի գլխավորությամբ կառավարության կազմումը:

1) ը, զ, ա, ե, ժ, գ, բ, թ, է, դ
2) զ, ա, ը, ժ, ե, բ, թ, գ, դ, է
3) զ, ը, ա, ե, գ, է, ժ, բ, թ, դ
4) ը, զ, ա, գ, ե, ժ, թ, բ, դ, է

72 Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են բացատրում 1465 թ. Աղթամարում հայոց թագավորության հռչակման նախադրյալները:

ա) Այդ ժամանակ հզորացել էր հարևան քրիստոնյա Վրաստանը և ամրապնդվել էր հայ-վրացական զինակցությունը:
բ) Եվրոպական քրիստոնյա երկրները նոր խաչակրաց արշավանք էին սկսել մահմեդականների դեմ:
գ) Հայաստան մուտք գործած և իրենց տիրապետությունը երկրում ամրապնդելու համար միմյանց միջև անզիջում պայքար ծավալած քոչվորական ցեղերը ստիպված էին համագործակցել հայերի հետ:
դ) Օսմանյան կայսրությունն օժանդակություն էր ցուցաբերում հայ իշխանական տների շառավիղներին մահմեդական իշխանությունների դեմ պայքարում:
ե) Զաքարիա և Ստեփանոս Աղթամարցի կաթողիկոսներն օգնության խոստումներ էին ստացել Հռոմի պապից:
զ) Աղթամարի կաթողիկոսական գահին տիրած և Արծրունյաց թագավորական տոհմից սերած կաթողիկոսները հավակնում էին Ամենայն հայոց կաթողիկոսի գահին և փորձում վերականգնել թագավորությունը Վասպուրականում:
է) Հայոց պետականության վերականգնման ձգտումը կենդանի էր հայ իշխանական տների շառավիղների մոտ:

1) ա, գ, է
2) բ, դ, ե,
3) գ, զ, է
4) ա, զ, է

73 Բերված պնդումներից առանձնացնել երեքը, որոնք ճիշտ են պարզաբանում Արևմտյան Հայաստանում հայդուկային շարժման ծավալման պատճառները:

ա) Եվրոպական երկրները խրախուսում էին հայերի անհատական-պարտիզանական, վրեժխնդրական ընդվզումները:
բ) Օսմանյան կառավարությունը վարում էր երկրից հայերին դուրս մղելու և այն մահմեդականներով բնակեցնելու քաղաքականություն:
գ) Կայսրությունում լայն թափ էր ստացել թուրք ընդդիմադիր ուժերի հակասուլթանական շարժումը:
դ) Աննախադեպ չափերի էին հասել արևմտահայության նկատմամբ քաղաքական հալածանքները:
ե) Թուրքահպատակ սլավոնական ժողովուրդները խոստացել էին համատեղ պայքար սկսել օսմանյան լծից ազատագրվելու համար:
զ) Նոր թափ էր ստացել արևմտահայության հողազրկումը:
է) Այսրկովկասից վրեժխնդրական պայքարի գործելակերպը ներմուծվել էր Արևմտյան Հայաստան:

1) բ, դ, զ
2) ա, դ, զ
3) ա, ե, է
4) բ, գ, զ

20 VII դարի հայ գործիչների անունները դասավորել ըստ նրանց կառավարման հաջորդականության:

ա) Գրիգոր Մամիկոնյան
բ) Դավիթ Սահառունի
գ) Ներսեհ Կամսարական
դ) Թեոդորոս Ռշտունի

1) դ, բ, ա, գ
2) բ, դ, ա, գ
3) գ, բ, դ, ա
4) դ, ա, բ, գ

21 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) «Տարեգրություն» պարբերականի հրատարակման սկիզբը:
բ) Համբարձում Լիմոնճյանի կողմից հայկական նոր ձայնագրության ստեղծումը:
գ) Լոռիի, Փամբակի և Շամշադինի անցնելը Ռուսաստանի տիրապետության տակ:
դ) Աղաբաբյան դպրոցի բացումը Աստրախանում:

1) գ, ա, բ, դ
2) ա, դ, գ, բ
3) գ, դ, բ, ա
4) ա, գ, դ, բ

22 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) Հայաստանի Գերագույն խորհրդի կողմից ՀՀ անկախության հռչակումը:
բ) Հայոց ազգային խորհրդում անկախության խնդրի և թուրքերի կողմից ներկայացված վերջնագրի քննարկումը:
գ) Թիֆլիսի մամուլում Հայաստանի անկախության հռչակման մասին Հայոց ազգային խորհրդի կոչի հրապարակումը:
դ) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հռչակումը:

1) բ, գ, ա, դ
2) գ, բ, ա, դ
3) բ, գ, դ, ա
4) գ, բ, դ, ա

23 Ե՞րբ է Արտաշես I-ը հրապարակել հրամանագիր հողային բարեփոխման վերաբերյալ:

1) Ք. ա. 188 թ.
2) Ք. ա. 185 թ.
3) Ք. ա. 180 թ.
4) Ք. ա. 183 թ.

24 Ե՞րբ է կառավարել Կիլիկիայի իշխան Թորոս II-ը:

1) 1089 - 1125 թթ.
2) 1129 - 1237 թթ.
3) 1100 - 1129 թթ.
4) 1145 - 1169 թթ.

25 Ե՞րբ է ընդունվել հայոց պետականության պատմության մեջ առաջին սահմանադրությունը:

1) 1995 թ. հուլիսի 5-ին
2) 1922 թ. փետրվարի 3-ին
3) 1863 թ. մարտի 17-ին
4) 18-րդ դարի վերջին

26 Ե՞րբ է ստեղծվել Հայաստանի Գիտությունների ակադեմիայի նուրբ օրգանական քիմիայի ինստիտուտը:

1) 1956 թ.
2) 1958 թ.
3) 1967 թ.
4) 1962 թ.

27 Ո՞րն էր Վահրամյանների իշխանության կենտրոնը:

1) Լոռի (Լոռե) բերդը
2) Թմուկ (Թմկա) բերդը
3) Ամբերդ ամրոցը
4) Գագ ամրոցը

28 Ստորև նշված պայմաններից ո՞րն էր նախատեսվում 652 թ. հայ-արաբական դաշնագրով:

1) Հայաստանում տեղակայվելու էին արաբական զորքերը:
2) Հայաստանը ծանր հարկման էր ենթարկվում:
3) Բյուզանդացիների ներխուժման դեպքում խալիֆայությունն այնքան զորք էր ուղարկելու, որքան հայերը կամենային:
4) Հայոց 15-հազարանոց այրուձին այլ տեղերում գործելու իրավունք չուներ և մնալու էր Հայաստանում:

29 Անիի Բագրատունյաց ո՞ր թագավորի գահակալության շրջանում են առաջացել երկու ենթակա թագավորություններ:

1) Սմբատ I-ի
2) Աշոտ Ողորմածի
3) Սմբատ II-ի
4) Հովհաննես-Սմբատի

30 Ստորև նշված դիվիզիաներից ո՞րի անձնակազմում հայերը մեծամասնություն **չէին** կազմում:

1) 349-րդ
2) 138-րդ
3) 390-րդ
4) 406-րդ

70 Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը:

1. շահապ
2. հյուպարքոս
3. պարոնտեր
4. մուհթասիբ
5. սատրապ

ա) Բագրատունիների օրոք հարկահանությանը, շուկաներին, առևտրին, արհեստներին հետևող հատուկ պաշտոնյա:
բ) Արտաշես I-ի օրոք Մեծ Հայքի գավառների կառավարիչ:
գ) Սեփական կալվածքներն ու տիրույթները եկեղեցուն հանձնած և հոգևոր կոչում ընդունած հայ կալվածատեր:
դ) Միջնադարյան Հայաստանում քաղաքի կառավարիչը՝ քաղաքապետը:
ե) Աքեմենյան դարաշրջանում Հայաստանի արևմտյան մասի կառավարիչը:
զ) Հայաստանի կառավարիչը Աքեմենյան տերության կազմում գտնվելու շրջանում:

1) 1-ա, 2-զ, 3-դ, 4-գ, 5-բ
2) 1-դ, 2-ե, 3-գ, 4-ա, 5-զ
3) 1-դ, 2-զ, 3-գ, 4-ա, 5-բ
4) 1-ա, 2-ե, 3-դ, 4-գ, 5-բ

71 Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը:

1. Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային խորհուրդ
2. «Ղարաբաղի ժողովրդական կառավարություն»
3. Լեռնային Ղարաբաղի Հատուկ կառավարման կոմիտե
4. «Զանգեզուր-Ղարաբաղի մարզային խորհուրդ»

ա) Լեռնային Ղարաբաղի ինքնավար մարզի լիազոր ներկայացուցիչների համագումարում ընտրված մարմին, որը գլխավորեց արցախցիների ազատագրական պայքարը:
բ) ԽՍՀՄ ԳԽ նախագահության կողմից Լեռնային Ղարաբաղի պետական մարմինների ղեկավարումն իրականացնելու նպատակով ստեղծված իշխանության մարմին:
գ) Արցախյան պատերազմի շրջանում ԼՂՀ-ում Ռոբերտ Քոչարյանի գլխավորությամբ ստեղծված պետական իշխանության մարմին:
դ) Արցախահայության առաջին համագումարում ստեղծված երկրամասի իշխանության մարմին:
ե) Զանգեզուրի ազգային խորհրդի հիմքի վրա վերակազմված և Հայաստանի Հանրապետության անունից երկրամասում գործող մարմին:

1) 1-ա, 2-գ, 3-դ, 4-ե
2) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-գ
3) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-բ
4) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-ե

67 Իրադարձությունը համապատասխանեցնել դրա հետ անմիջականորեն առնչվող հայոց կաթողիկոսի հետ:

1. Ամենայն հայոց կաթողիկոսության վերահաստատումը էջմիածնում:
2. Լևոն II իշխանի օծումը հայոց թագավոր:
3. Սիսում եկեղեցական ժողովի հրավիրումը և Սիսի ու Ադանայի նախորդ ժողովների որոշումների չեղյալ հայտարարումը:
4. Սեբաստիա քաղաքում հրավիրված եկեղեցական գաղտնի ժողովի անունից պատվիրակության ուղարկումը Վենետիկ:
5. Կիլիկիայի թագավորության անկումը:
6. «Պատմություն Հայոց» աշխատության շարադրումը:

ա) Միքայել Սեբաստացի
բ) Կիրակոս Վիրապեցի
գ) Գրիգոր Զ Ապիրատ
դ) Պողոս Սսեցի
ե) Մեսրոպ Արտազեցի
զ) Հովհաննես Դրասխանակերտցի
է) Կոստանդին Կեսարացի

1) 1-բ, 2-գ, 3-ե, 4-ա, 5-դ, 6-զ
2) 1-ա, 2-ե, 3-գ, 4-է, 5-բ, 6-դ
3) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ա, 5-ե, 6-զ
4) 1-դ, 2-գ, 3-ե, 4-ա, 5-է, 6-զ

68 Ինքնապաշտպանությունը համապատասխանեցնել դրա հետ կապված գործչի հետ:

1. Վանի Քաղաքամեջ թաղամասի
2. Հաճնի
3. Շատախի
4. Շապին-Գարահիսարի
5. Մուսա լեռան (Սուետիա)
6. Ուրֆայի

ա) Հայկակ Կոսոյան
բ) Հակոբ Կոտոյան
գ) Ղուկաս Տեովլեթյան
դ) Բաղդիկ Սիմոնյան
ե) Տիգրան Անդրեասյան
զ) Մկրտիչ Յոթնեղբայրյան
է) Պետրոս Սարաճյան

1) 1-ա, 2-զ, 3-դ, 4-գ, 5-է, 6-բ
2) 1-բ, 2-է, 3-գ, 4-դ, 5-ե, 6-զ
3) 1-ա, 2-է, 3-դ, 4-գ, 5-ե, 6-զ
4) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-զ, 5-գ, 6-է

69 Մշակութային իրադարձությունը համապատասխանեցնել տարեթվի հետ:

1. Գրական խմբակների միավորումը Հայաստանի գրողների միության մեջ:
2. Պատանի հանդիսատեսի թատրոնի բացումը:
3. Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի պետական թատրոնի բացումը:
4. Ա. Խարազյանի ղեկավարությամբ պետական շրջիկ թատրոնի ստեղծումը:
5. Ռուսական դրամատիկական թատրոնի հիմնադրումը:
6. Հայկինոյի համր շրջանի ավարտը:

ա) 1928 թ.
բ) 1937 թ.
գ) 1934 թ.
դ) 1929 թ.
ե) 1935 թ.
զ) 1938 թ.
է) 1932 թ.

1) 1-է, 2-դ, 3-զ, 4-ա, 5-բ, 6-գ
2) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ, 5-ե, 6-է
3) 1-է, 2-ա, 3-գ, 4-զ, 5-բ, 6-ե
4) 1-ա, 2-է, 3-զ, 4-դ, 5-գ, 6-ե

31 Ստորև բերված հասկացություններից ո՞րն է պետական իշխանության մարմին:

1) Հայկական ազգային կոմիտե
2) Հայրենիքի փրկության կոմիտե
3) Հայաստանի օգնության կոմիտե
4) Մերձավոր Արևելքի օգնության ամերիկյան կոմիտե

32 Ովքե՞ր էին այլախոհները:
ԽՍՀՄ-ում 1960 -ական թվականներից այդպես անվանում էին նրանց ովքեր…

1) ընտրել էին խորհրդային իրականությունը գաղափարական պայքարի միջոցով փոփոխելու ուղին:
2) ուժային միջոցներով պայքարում էին խորհրդային իշխանության դեմ:
3) ձգտում էին ամրապնդել խորհրդային կարգերը:
4) փորձում էին հասնել մարքս-լենինյան գաղափարախոսության ազատականացմանը:

33 Ինչու՞ երկիրը միավորելու և կենտրոնացված պետություն ստեղծելու Բագրատունիների ջանքերը ցանկալի արդյունք չտվեցին:

1) Բագրատունի թագավորները պայքար չէին մղում կենտրոնախույս ուժերի դեմ:
2) Հայաստանում առկա չէին տնտեսական զարգացման գործոնը և այլ հանգամանքներ:
3) Բյուզանդական կայսրությունը վարում էր հայկական տարածքները զավթելու և հայոց թագավորությունը վերացնելու քաղաքականություն:
4) Արաբական խալիֆայությունը ջանքեր էր գործադրում Հայաստանն իր կազմում պահելու համար:

34 Ինչու՞ 1991 թ. օգոստոսի 30-ին Ադրբեջանի Գերագույն խորհրդի ընդունած անկախության վերականգնման հռչակագրով Լեռնային Ղարաբաղը և Նախիջևանը չէին կարող լինել Ադրբեջանի կազմում:
Որովհետև…

1) Լեռնային Ղարաբաղն արդեն հռչակել էր իր անկախությունը:
2) հռչակագրում չէր ասված, որ վերոհիշյալ տարածքները Ադրբեջանի մաս են:
3) դրանք փաստորեն չէին եղել Խորհրդային Ադրբեջանի կազմում:
4) անկախությունը հռչակվում էր 1918-1920 թթ. մուսավաթական Ադրբեջանի սահմաններում, որի կազմում չէին եղել այդ տարածքները:

35 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) Առաքելոց վանքի կռիվը:
բ) «Կոտորածի ծորում» թուրքերի դեմ զեյթունցիների տարած հաղթանակը:
գ) Թորգոմի «Մրրիկ» ձիավոր խմբի մուտքը Սասուն:
դ) Մարաշի փաշայի կողմից Պապիկ իշխանին Զեյթունի քաղաքագլուխ ճանաչելը:
ե) Զեյթունցիների կողմից զորանոցի վրա ապստամբների՝ «Զեյթունի անկախ իշխանություն» վերտառությամբ դրոշի պարզումը:

1) դ, բ, ե, գ, ա
2) դ, բ, գ, ե, ա
3) բ, դ, ե, ա, գ
4) բ, դ, ե, գ, ա

36 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) Բարեփոխված ԽՍՀՄ-ի պահպանման վերաբերյալ հանրաքվեի անցկացման որոշումը:
բ) «Հարսանիք Լեռներում» գործողության իրականացման որոշումը:
գ) ՀՀ անդամակցությունը Միավորված ազգերի կազմակերպությանը:
դ) Անկախ Պետությունների Համագործակցության (ԱՊՀ) ստեղծումը:
ե) ԼՂՀ զինանշանի և օրհներգի հաստատումը:

1) դ, ե, ա, գ, բ
2) ա, դ, բ, ե, գ
3) ա, դ, գ, բ, ե
4) դ, ա, բ, գ, ե

37 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Ամեն քրիստոնյա, որ իմ իշխանության տակ է, հայոց հավատին թող հարի»:

Ո՞վ է վերոհիշյալ խոսքերի հեղինակը.

1) Բյուզանդական կայսր Հուստինիանոս I-ը
2) Պարսից արքա Խոսրով I Անուշիրվանը
3) Բյուզանդական կայսր Հերակլ II-ը
4) Պարսից արքա Խոսրով II-ը

38 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Բարձրյալն Աստված թող... ձեր սրտի մեջ ներշնչի հավատի զգացումները՝ ազատելու համար բոլոր քրիստոնյաներին և հատկապես մեր ազգին: ...Հույս ու հավատ ունենք, որ ձեր օրհնյալ ձեռքերով կկատարվի մեր փրկությունը»:

Ո՞վ էր Ֆրանսիայի թագավոր Լյուդովիկոս XIV-ին ուղղված՝ վերը բերված նամակի հեղինակը.

1) Հակոբ Ջուղայեցին
2) Եսայի Հասան-Ջալալյանը
3) Խաչատուր Գաղատացին
4) Հովհաննես Թութունջին

39 Անձնանունները համապատասխանեցնել իրենց անունից ծագած տեղանուններին:

1. Արամայիս	ա) Արատտա
2. Հայկ	բ) Արմենիա
3. Արամանյակ	գ) Արմավիր
4. Արամ նահապետ	դ) Հայաստան
	ե) Արագածոտն

1) 1-գ, 2-դ, 3-ե, 4-բ
2) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-ե
3) 1-գ, 2-բ, 3-ե, 4-ա
4) 1-բ, 2-դ, 3-գ, 4-ե

64 Նշված պայմաններից առանձնացնել երեքը, որոնք տեղ են գտել 1914 թ. հունվարի 26-ի ռուս-թուրքական համաձայնագրում:

ա) Խաղաղ ժամանակ թույլատրվում էր զինվորական ծառայություն կատարել բնակության վայրից դուրս:
բ) Հողային հարցերը պետք է վճռվեին տեսուչի անմիջական վերահսկողությամբ:
գ) Համիդիե զորագնդերը լուծարվելու էին:
դ) Յոթ նահանգներից ձևավորվում էին երկու վարչական միավորներ՝ Էրզրում, Տրապիզոն, Սեբաստիա և Վան, Բիթլիս, Խարբերդ, Դիարբեքիր կազմով:
ե) Վարչական միավորների օտարերկրյա տեսուչներն իրավունք ունեին պաշտոնանկ անելու ապաշնորհ կամ օրինազանց պաշտոնյաներին:

1) ա, բ, դ
2) ա, բ, գ
3) գ, դ, ե
4) բ, դ, ե

65 Նշված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ:

ա) Լոզանի կոնֆերանսը քննարկեց և մերժեց՝ Սևրի պայմանագիրը գործադրելու մասին հայկական պատվիրակության առաջարկը:
բ) Լոնդոնի կոնֆերանսում թուրքական պատվիրակությունը մերժեց հայերի համար «ազգային օջախ» ստեղծելու առաջարկը:
գ) 1921 թ. հոկտեմբերի 20-ին Անկարայում կնքված ֆրանս-թուրքական համաձայնագրով Կիլիկիան հանձնվում էր Թուրքիային:
դ) 1921 թ. սեպտեմբերին Ազգերի լիգայի ընդունած որոշումով հայերի համար պետք է ստեղծվեր «ազգային օջախ»:
ե) 1921 թ. Մոսկվայի և Կարսի պայմանագրերով խորհրդային իշխանությունը, ըստ էության, հրաժարվեց Հայկական հարցից:

1) ա, բ, դ
2) ա, գ, ե
3) գ, դ, ե
4) բ, դ, ե

66 Կատարել համապատասխանեցում:

1. Գրիգոր Դարանաղցի	ա) «Տարեգիրք»
2. Սմբատ Գունդստաբլ	բ) «Պատմություն»
3. Ստեփանոս Ասողիկ	գ) «Արծրունիների տան պատմություն»
4. Առաքել Դավրիժեցի	դ) «Թուղթ ընդհանրական»
5. Կիրակոս Գանձակեցի	ե) «Տիեզերական պատմություն»
6. Ներսես Շնորհալի	զ) «Հայոց պատմություն»
	է) «Ժամանակագրություն»

1) 1-բ, 2-ե, 3-դ, 4-զ, 5-ա, 6-գ
2) 1-է, 2-ա, 3-ե, 4-բ, 5-զ, 6-դ
3) 1-բ, 2-ա, 3-զ, 4-է, 5-ե, 6-դ
4) 1-է, 2-ա, 3-գ, 4-զ, 5-բ, 6-դ

61 Գտնել այն իրադարձությունը, որը խախտում է դեպքերի հաջորդականությունը:

ա) Պարսից արքայի կողմից հայ Արշակունիների տոհմից Խոսրովին Հայաստան ուղարկելը:
բ) Արշակ III-ի մահը:
գ) Վռամշապուհի գահակալության սկիզբը:
դ) Հազկերտ I-ի կողմից Խոսրով IV-ի հաստատումը հայոց գահին:
ե) Սահակ Պարթևի նշանակվելը հայոց կաթողիկոս:
զ) Հայաստանի արևմտյան մասում Մեսրոպ Մաշտոցի կողմից դպրոցների բացումը:

1) բ
2) գ
3) դ
4) ե

62 Գտնել այն երկու իրադարձությունները, որոնք խախտում են ստորև բերված դեպքերի հաջորդականությունը:

ա) Արածանիի ճակատամարտը:
բ) Ձելայի ճակատամարտը:
գ) Փրաասպայի մոտ հռոմեական զորքերի կրած ծանր պարտությունը:
դ) Տիգրան Մեծի և Գնեոս Պոմպեոսի միջև Արտաշատի պայմանագրի կնքումը:
ե) Պարթևների թագավոր Հրահատ III-ի զորքերի ներխուժումը Հայաստան և Արտաշատի պաշարումը:
զ) Անտոնիոսի 60-հազարանոց բանակի արշավանքը Հայաստան:

1) դ, ե
2) դ, զ
3) բ, գ
4) գ, զ

63 Բերված պնդումներից որո՞նք են **սխալ:**

ա) Տարբեր երկրների հելլենիստական մշակույթների տարբերությունը պայմանավորված է երկու մշակութային շերտերի համաձուլվածք լինելով:
բ) Ք. ա. III-II դարերում Դարանաղյաց գավառի Անի ամրոցում գոյություն է ունեցել մեհենական պատմագրության արխիվ, որից ասորի մատենագիր Բարդածանը թարգմանություններ է կատարել ասորերեն ու հունարեն:
գ) Տորք աստծո պաշտամունքը տարածված է եղել միջինասիական մի շարք ժողովուրդների շրջանում:
դ) IV-V դարերից սկսած՝ հայկական քրիստոնեական մշակույթն ավելի հաղորդակից դարձավ արևմտաեվրոպական քրիստոնեական աշխարհի մշակույթին:
ե) Տիգրան Երվանդյանի և Աժդահակի վեպն առասպելախառն հիշողություն է հայերի ու մարերի փոխհարաբերությունների մասին:

1) բ, գ, դ
2) բ, գ, ե
3) գ, դ, ա
4) ա, բ, դ

40 Մշակույթի գործչին համապատասխանեցնել իր գործունեության հետ կապված իրադարձությանը:

1. Գրիգոր Սինանյան	ա) Հայ օպերային արվեստի հիմնադրում:
2. Պետրոս Մաղաքյան	բ) Յուպիտերի վեցերորդ արբանյակի հայտնաբերում:
3. Խորեն Սինանյան	գ) Առաջին մշտական հայ թատերախմբի ստեղծում:
4. Տիգրան Չուխաջյան	դ) Առաջին հայ կամերային նվագախմբի ստեղծում:
	ե) Սիմֆոնիկ նվագախմբի ստեղծում և ղեկավարում:

1) 1-ա, 2-դ, 3-բ, 4-գ
2) 1-դ, 2-ե, 3-գ, 4-ա
3) 1-ա, 2-դ, 3-գ, 4-ե
4) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ա

41 Ի՞նչ էր նախատեսվում Հերթ ոստիկանի «աշխարհագրով»:

1) Ոչ մահմեդական հարկատու ընտանիքը պարտավոր էր հարկի փոխարեն արաբներին հանձնել ընտանիքի անդամներին:
2) Հայ հոգևորականությունն ազատվում էր հարկերից:
3) Ոչ մահմեդականներից գանձվող ծխահարկը փոխարինվում էր գլխահարկով:
4) Մահմեդականների կողմից վճարվող հողահարկին գումարվում էին նորերը:

42 Բերված պնդումներից ո՞րն է ճիշտ բնութագրում ՀՅԴ կուսակցության ընտրած կազմակերպական ձևի ապակենտրոն սկզբունքը:
Տարբեր վայրերի կազմակերպական կառույցները…

1) պիտի ունենային իրավիճակին համապատասխան գործելու ազատություն և կենտրոնացված սկզբունքով գործեին միայն գաղափարական հարցերում:
2) իրենց գործունեությունը պետք է համաձայնեցնեին կենտրոնական մարմնի հետ՝ իրավիճակին համապատասխան:
3) պիտի պարտադիր կատարեին կենտրոնական մարմնի որոշումները՝ գաղափարական հարցերում պահպանելով իրենց ինքնուրույնությունը:
4) տեղերից պիտի հանդես գային կուսակցության շարքերն ամրապնդելու և այլ օգտակար առաջարկություններով:

43 Ինչու՞ 1917 թ. բոլշևիկյան հեղաշրջումից հետո արևմտահայ զինուժի ստեղծման հարցում Կովկասյան ռազմաճակատի ռուսական հրամանատարությունը դրական վերաբերմունք ունեցավ:
Որովհետև…

1) ծրագիր ուներ ռուս-թուրքական առճակատումը վերածել հայ-թուրքականի:
2) նպատակ ուներ Արևմտյան Հայաստանում ստեղծել հայկական ինքնավարություն:
3) ձգտում էր Կովկասյան ռուսական բանակը համալրել նոր զինական ուժերով:
4) փորձում էր հայերի օժանդակությամբ պահպանել երեքամյա պատերազմում ռուսական զորքերի նվաճած բնագծերը Արևմտյան Հայաստանում:

44 Ինչո՞վ էր պայմանավորված արդյունաբերացման (ինդուստրացման) քաղաքականությանն անցնելու ԽՍՀՄ բարձրագույն ղեկավարության որոշումը:

1) ավարտին հասցնել պատերազմից քայքայված երկրի տնտեսության վերականգնումը:
2) հասնել երկրի համախառն արտադրանքի մեջ արդյունաբերական արտադրանքի համեմատությամբ գյուղատնտեսականի գերազանցությանը:
3) հրաժարվել նոր տնտեսական քաղաքականությունից:
4) արագորեն վերացնել երկրի տեխնիկատնտեսական հետամնացությունը:

45 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) Շահ Աբաս I-ի գահակալության ավարտը:
բ) Օսմանյան բանակի կողմից Բաղդադի գրավումը:
գ) Բաղեշի Ամիրդոլու վանքի դպրոցի հիմնադրումը:
դ) Հովհաննավանքի դպրոցի փոխադրումը Էջմիածին:
ե) Հարանց անապատի դպրոցի հիմնադրումը:

1) գ, ե, ա, դ, բ
2) գ, դ, ե,ա, բ
3) ե, դ, գ, բ, ա
4) ե, գ, ա, բ, դ

46 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից Հայաստանի Հանրապետության փաստացի ճանաչումը:
բ) Շուշիի հայերի կոտորածը և հայկական թաղամասերի հրկիզումը:
գ) Քեմալական զորքերի ներխուժումը Մարաշ:
դ) Դրոյի և Նժդեհի ջոկատների մուտքը Արցախ:
ե) «Թուրքական ազգային ուխտի» ընդունումը:

1) ե, դ, բ, ա, գ
2) գ, ե, բ, դ, ա
3) ե, բ, գ, ա, դ
4) գ, բ, ա, ե, դ

47 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Նա Կյուրոսին աջակից եղավ Մարաց իշխանությունը տապալելու… և մեր բնակության սահմաններն ընդարձակելով՝ հասցրեց մինչև հին բնակության սահմանների ծայրերը»:

Ո՞վ է վերոհիշյալ խոսքերի հեղինակը.

1) Օղյումպ քուրմը
2) Հերոդոտոսը
3) Մովսես Խորենացին
4) Քսենոփոնը

58 Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են արտացոլում Բեռլինի վեհաժողովից հայերի հիասթափության պատճառները:

ա) Կարսի, Արդահանի, Կաղզվանի և Օլթիի գավառներն անցնում էին Ռուսաստանին:
բ) Քանի որ Ռուսաստանն իր զորքերն անհապաղ դուրս էր բերելու գրաված տարածքներից, ոչ մի երաշխիք չէր մնում բարեփոխումների կենսագործման համար:
գ) Բարեփոխումների իրագործման հսկողության փոխանցումը վեհաժողովին մասնակցած պետություններին հնարավորություն էր տալիս վերջիններիս միջամտելու Թուրքիայի ներքին գործերին:
դ) Թուրքական կառավարությունը պարտավորվում էր ապահովել հայերի անվտանգությունը:
ե) Հայաստանի ինքնավարության ծրագիրը լիովին մերժվում էր:
զ) Հայաստան հասկացությունը փոխարինվում էր հայաբնակ մարզեր բառակապակցությամբ:

1) ա, գ, ե
2) բ, ե, զ
3) բ, դ, ե
4) գ, դ, զ

59 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) «Հայ հեղափոխականների դաշնակցություն» կուսակցության ստեղծումը:
բ) «Մայիսյան բարենորոգումների» ծրագրի հանձնումը սուլթանին:
գ) Հնչակյան կուսակցության պառակտումը:
դ) Բաբը Ալիի ցույցի կազմակերպումը:
ե) Համիդիե հեծելագնդերի ստեղծումը:
զ) Սարգիս Կուկունյանի հայդուկ-կամավորների կողմից ռուս-թուրքական սահմանի անցումը:

1) ա, ե, զ, բ, գ, դ
2) զ, ա, ե, բ, գ, դ
3) զ, ա, բ, ե, դ, գ
4) ա, զ, ե, բ, դ, գ

60 Իրադարձությունները դասավորել ժամանակագրական հաջորդականությամբ:

ա) Խորհրդաֆիննական պատերազմի սկիզբը:
բ) Հայաստանի Ժողկոմխորհի նախկին նախագահ Սահակ Տեր-Գաբրիելյանի մահը:
գ) ՀԿ(բ)Կ կենտկոմի որոշումը Էջմիածնի վանքը փակելու, կաթողիկոսությունը վերացնելու մասին:
դ) ԽՍՀՄ կառավարության և ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի որոշումը հայրենադարձների կյանքի պայմանները բարելավելու մասին:
ե) Կաթողիկոս Խորեն Մուրադբեկյանի սպանությունը:
զ) Երևանի արհեստական կաուչուկի գործարանի շահագործման հանձնվելը:

1) դ, բ, ե, գ, ա, զ
2) բ, գ, ե, ա, դ, զ
3) գ, ե, դ, բ, զ, ա
4) բ, դ, գ, ե, ա, զ

56 Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են պարզաբանում Տիգրան Մեծի և Միհրդատ Եվպատորի միջև կնքված դաշինքի պատճառները:

ա) Կողմերից յուրաքանչյուրը հնարավորություն կստանար գործողությունների ազատություն ստանալ. Հայաստանը՝ հյուսիսում, հարավում և արևելքում, Պոնտոսը՝ արևմուտքում:
բ) Հայաստանը Պոնտոսի օգնությամբ իրեն կմիացներ Ծոփքը:
գ) Մեծ Հայքը Պոնտոսի օժանդակությամբ հնարավորություն կստանար լուծելու Հռոմի հետ ունեցած վիճելի հարցերը:
դ) Փոքր Ասիայի բոլոր երկրները գրավելու և հելլենիստական մեծ պետություն ստեղծելու համար Միհրդատին անհրաժեշտ էր Մեծ Հայքի աջակցությունը:
ե) Տիգրան Մեծը Պոնտոսից կստանար Փոքր Հայքը:
զ) Միհրդատ Պոնտացու հետ դաշինքը կնպաստեր Մեծ Հայքի աշխարհակալական ծրագրերի իրագործմանը:

1) բ, գ, զ
2) գ, դ, զ
3) ա, դ, ե
4) ա, դ, զ

57 Փաստարկներից ընտրել երեքը, որոնք ճիշտ են բացատրում այն նպատակները, որ ուներ շահ Աբասը հայերի բռնագաղթն իրականացնելիս:
Այն շահ Աբասին հնարավորություն կտար…

ա) բռնագաղթի ենթարկված որակյալ հայ երկրագործներին ու արհեստավորներին բնակեցնելով Իրանի ներքին գավառներում, զարկ տալ իր երկրի տնտեսության զարգացմանը:
բ) բացառել Օսմանյան կայսրության հետ համագործակցելու հայ ազատագրական պայքարի գործիչների ձգտումները:
գ) արշավող օսմանյան բանակին զրկվել պարենից ու օթևանից և արշավանքը շարունակելու հնարավորությունից:
դ) ամայացնելով Արևելյան Հայաստանը՝ լուրջ քաղաքական ու տնտեսական հարված հասցնել հակառակորդ Հայաստանին:
ե) հայ վաճառականությանը տեղափոխելով Իրանի հարավային նահանգներ՝ հյուսիսային մասերում զարգացած մետաքսի առևտուրը փոխադրել Պարսից ծոցի շրջան և դրանով մեծ վնաս հասցնել Օսմանյան կայսրությանը:
զ) իրագործել հայ հարուստ վաճառականական դաս ստեղծելու իր վաղեմի ծրագիրը:

1) գ, դ, ե
2) ա, բ, զ
3) ա, գ, ե
4) ա, բ, դ

48 Կարդալ մեջբերված հատվածը և պատասխանել հարցին:
«Թվում էր, թե մի նոր ոգի է թևածում բոլոր հայերի մեջ, որոնք հույս ունեին վերականգնված տեսնելու իրենց թագավորությունը»:

Ռուս գործիչներից որի՞ն են պատկանում վերոհիշյալ խոսքերը.

1) Ն. Մուրավյովին
2) Ա. Գրիբոյեդովին
3) Ա. Կրասովսկուն
4) Ա. Պուշկինին

49 Ազգային գործիչների անունները համապատասխանեցնել նրանց զբաղեցրած պաշտոններին:

1. Սամսոն Հարությունյան	ա) Արևմտահայ ազգային խորհրդի նախագահ
2. Ավետիս Ահարոնյան	բ) Արևմտյան Հայաստանի գեներալ-կոմիսարի քաղաքացիական գծով տեղակալ
3. Վահան Փափազյան	գ) Հայոց ազգային խորհրդի նախագահ
4. Հակոբ Զավրյան	դ) Հայոց ազգային բյուրոյի նախագահ
	ե) Հայոց ազգային պատվիրակության նախագահ

1) 1-ե, 2-դ, 3-բ, 4-ա
2) 1-դ, 2-գ, 3-ա, 4-բ
3) 1-ե, 2-գ, 3-դ, 4-ա
4) 1-դ, 2-ե, 3-բ, 4-գ

50 Կինոնկարները համապատասխանեցնել դրանց ռեժիսորների հետ:

1. «Ոսկե գլիկ»	ա) Հենրիկ Մալյան
2. «Հարսնացուն հյուսիսից»	բ) Ներսես Հովհաննիսյան
3. «Նահապետը»	գ) Մոկո Հակոբյան
4. «Երկունք»	դ) Էդմոնդ Քեոսայան
	ե) Ֆրունզե Դովլաթյան

1) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-ե
2) 1-բ, 2-գ, 3-ե, 4-ա
3) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-գ
4) 1-գ, 2-բ, 3-ա, 4-ե

Բ մակարդակ

51 Նշված պնդումներից ո՞րը **ճիշտ չէ:**

1) Սարդուրի Ի-ի օրոք Վանի թագավորության կազմի մեջ մտնում էին Վանա լճի ավազանի և Հայկական Տավրոսից հարավ՝ Տիգրիսի միջին հովտում ընկած տարածքները:
2) Դիաուխիի շուրջ կազմավորված համադաշնությունը զբաղեցնում էր Հայկական լեռնաշխարհի հյուսիսարևմտյան շրջանները:
3) Նաիրի պետական կազմավորման տարածքն ընդգրկում էր Հայկական լեռնաշխարհի հարավային շրջանները:
4) Էթիունի երկրի համադաշնությունը տարածվում էր Սևանա լճի ավազանում, Արարատյան դաշտում, Սյունիքում և հարակից շրջաններում:

52 Նշված պնդումներից ո՞րն է **սխալ:**

1) Ըստ Շահամիր Շահամիրյանի ծրագրի՝ Ռուսաստանի օգնությամբ ազատագրված Հայաստանը պետք է հռչակվեր հանրապետություն՝ խորհրդարանական կառուցվածքով, որի թագավորը պետք է ընտրվեր ռուսաց կայսրի կողմից:
2) Խաչատուր Լազարյանի, Ալեքսանդր Խուդաբաշյանի և Կարապետ Արղությանի մշակած նախագծի համաձայն Հայոց պետության մեջ ընդգրկվելու էին Հին Հայաստանի գրեթե բոլոր նահանգները:
3) Մովսես Սարաֆյանն իր ազատագրական ծրագրում առաջարկում էր Հայաստանն ազատագրելուց հետո ստեղծել հայկական պետություն, և Արցախի մելիքներից մեկին նշանակել Հայաստանի թագավոր:
4) Հնդկահայ մեծահարուստ Գրիգոր Խոջաջանյանը պատրաստ էր Հայաստանի ազատագրության համար կտակել իր ունեցվածքի մեկ երրորդը, եթե այդ ծրագրին հավանություն տար Սիմեոն կաթողիկոսը:

53 Նշված պնդումներից ո՞րն է ճիշտ արտացոլում 1990 թ. մայիսի 20-ին Հայաստանում տեղի ունեցած ընտրությունների պատկերը:

1) Թույլ տրված խախտումներն առաջացրին բնակչության բուռն դժգոհությունը:
2) Ձայները համարյա հավասարապես բաշխվեցին Հայկոմկուսի և ՀՀՇ-ի թեկնածուների միջև:
3) Դրանք Խորհրդային Հայաստանի պատմության մեջ վերջին միակուսակցական ընտրություններն էին:
4) Ձայների ճնշող մեծամասնություն ստացան ՀՀՇ-ի թեկնածուները:

54 Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը:

1. բդեշխ
2. արքունի քարտուղարություն
3. սահմանապահ կուսակալ
4. մարդպետություն

ա) Վաղ ավատատիրական Հայաստանում երկրի տնտեսական-հարկային վարչությունը, որն իրականացնում էր ճանապարհների, կամուրջների, կառուցումը, պարհակների տնօրինությունը և նման այլ գործառույթներ:
բ) Վանի թագավորության արձանագրություններում հիշատակվող գործակալություն:
գ) Օտար երկրների ներկայացուցիչների հետ բանակցություններ վարող գործակալություն Կիլիկիայում:
դ) Սահմանակալ նահանգի տերը վաղ ավատատիրական Հայաստանում:
ե) Վաղ ավատատիրության ժամանակաշրջանում արքունի կալվածքների ու գանձարանի հսկողությունը և Արշակունյաց սեպուհների դաստիարակությունն իրականացնող գործակալություն:

1) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ե
2) 1-ե, 2-ա, 3-դ, 4-գ
3) 1-ե, 2-բ, 3-գ, 4-դ
4) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-գ

55 Հասկացությունները համապատասխանեցնել իրենց բովանդակությանը:

1. «Երեքի» խմբակի՝ «Երեքի հռչակագիրը»
2. Տրոցկիստական ընդդիմություն
3. «Ուղղափառ մարքսիստներ»
4. «Երեքի դեկլարացիա»

ա) Հայ տրոցկիստների առաջին հրապարակային ելույթը, որը տպագրվեց մամուլում:
բ) Հայաստանի կոմերիտական կազմակերպության շարքերում գործող տրոցկիստական խումբ:
գ) 1920-ական թթ. ԽՍՀՄ-ում կոմունիստական կուսակցության ներսում ընդհանուրից տարբերվող տեսակետ արտահայտող ընդդիմադիր խումբ:
դ) Հայաստանում պրոլետարական գրական շարժման խմբակի հրատարակած փաստաթուղթ, որով պահանջվում էր ամբողջությամբ մերժել նախահեղափոխական գրական ժառանգությունը:
ե) Հայաստանի կոմկուսում գործող խումբ, որին անդամակցելու համար մեղադրվեց ՀԿ(բ)Կ Կենտկոմի առաջին քարտուղար Աղասի Խանջյանը:

1) 1-ա, 2-գ, 3-ե, 4-դ
2) 1-դ, 2-բ, 3-ե, 4-ա
3) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ա
4) 1-ա, 2-բ, 3-դ, 4-ե